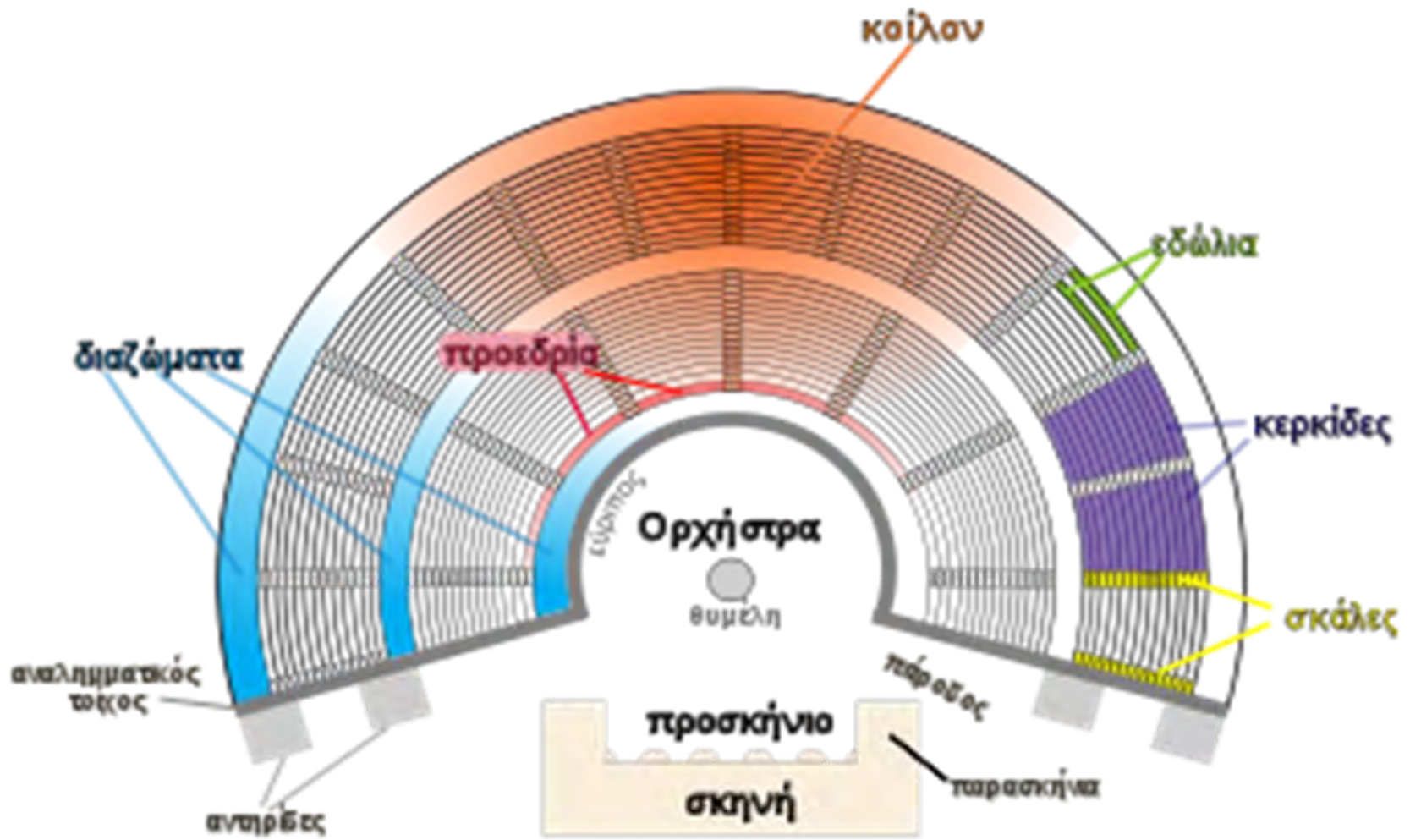

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

➤ υπαίθρια αμφιθεατρική
κατασκευή ημικυκλικής
κάτοψης γύρω από μια κυκλική
πλατεία

Μέρη αρχαίου θεάτρου

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

- ✓ **σκηνή:** ορθογώνιο, μακρόστενο κτίριο
- ✓ **προσκήνιο:** στοά με κίονες μπροστά από τη σκηνή
- ✓ **παρασκήνια:** δύο άκρα της σκηνης που προεξέχουν δίνοντας σχήμα Π
- ✓ **πάροδοι:** διάδρομοι δεξιά και αριστερά από τη σκηνή
- ✓ **ορχήστρα:** ημικυκλική ή κυκλική πλατεία στο κέντρο του θεάτρου
- ✓ **κοίλον:** όλος ο αμφιθεατρικός χώρος
- ✓ **διαζώματα:** οριζόντιοι διάδρομοι που χωρίζουν τις θέσεις σε οριζόντιες ζώνες
- ✓ **κερκίδες:** ομάδες καθισμάτων
- ✓ **εδώλια:** οι θέσεις των θεατών
- ✓ **προεδρία:** η πρώτη σειρά καθισμάτων όπου κάθονταν οι επίσημοι

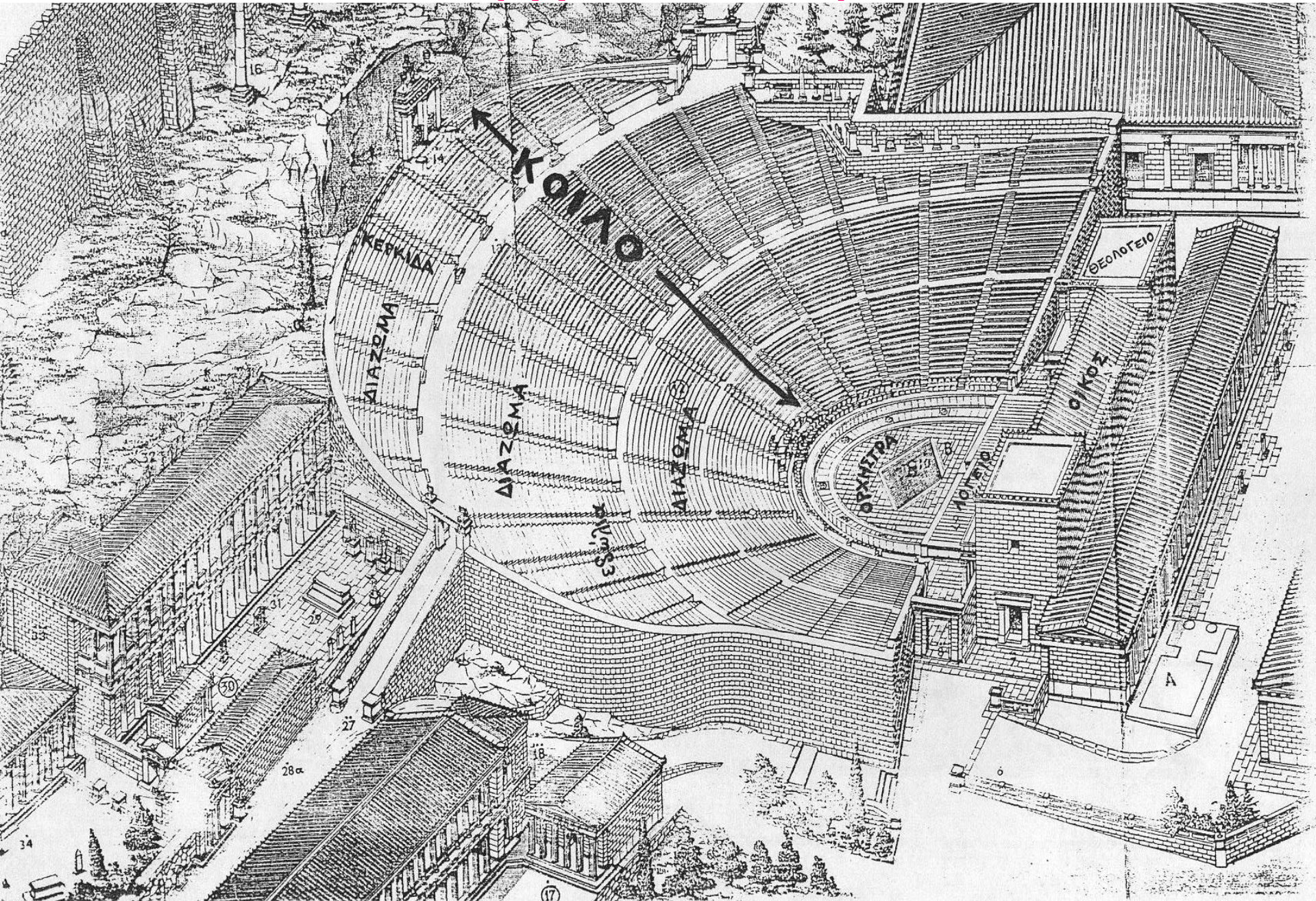
Η **ακουστική** των αρχαίων θεάτρων εξασφαλιζόταν με τα **αντηχούντα** αγγεία, που βρίσκονταν κάτω από τα σκαλιά του κοίλου. Τοποθετούνταν σύμφωνα με ένα μαθηματικό υπολογισμό σε κόγχες, διηρημένα σε αγγεία τετάρτης, πέμπτης, όγδοης και διπλής όγδοης, σύμφωνα με τις αντηχήσεις τους στις διάφορες νότες. Η φωνή των ηθοποιών προκαλούσε την αντήχησή τους και γινόταν πιο δυνατή και καθαρή.

Το αρχαίο θέατρο του Διονύσου

- ✓ Ο σημαντικότερος υπαίθριος θεατρικός χώρος στην αρχαία Αθήνα
- ✓ Αποτελούσε μέρος του ιερού του Ελευθερέως Διονύσου
- ✓ Βασικός τόπος παράστασης του αττικού δράματος
- ✓ Φιλοξενούσε τα Μεγάλα Διονύσια

Αρχιτεκτονική

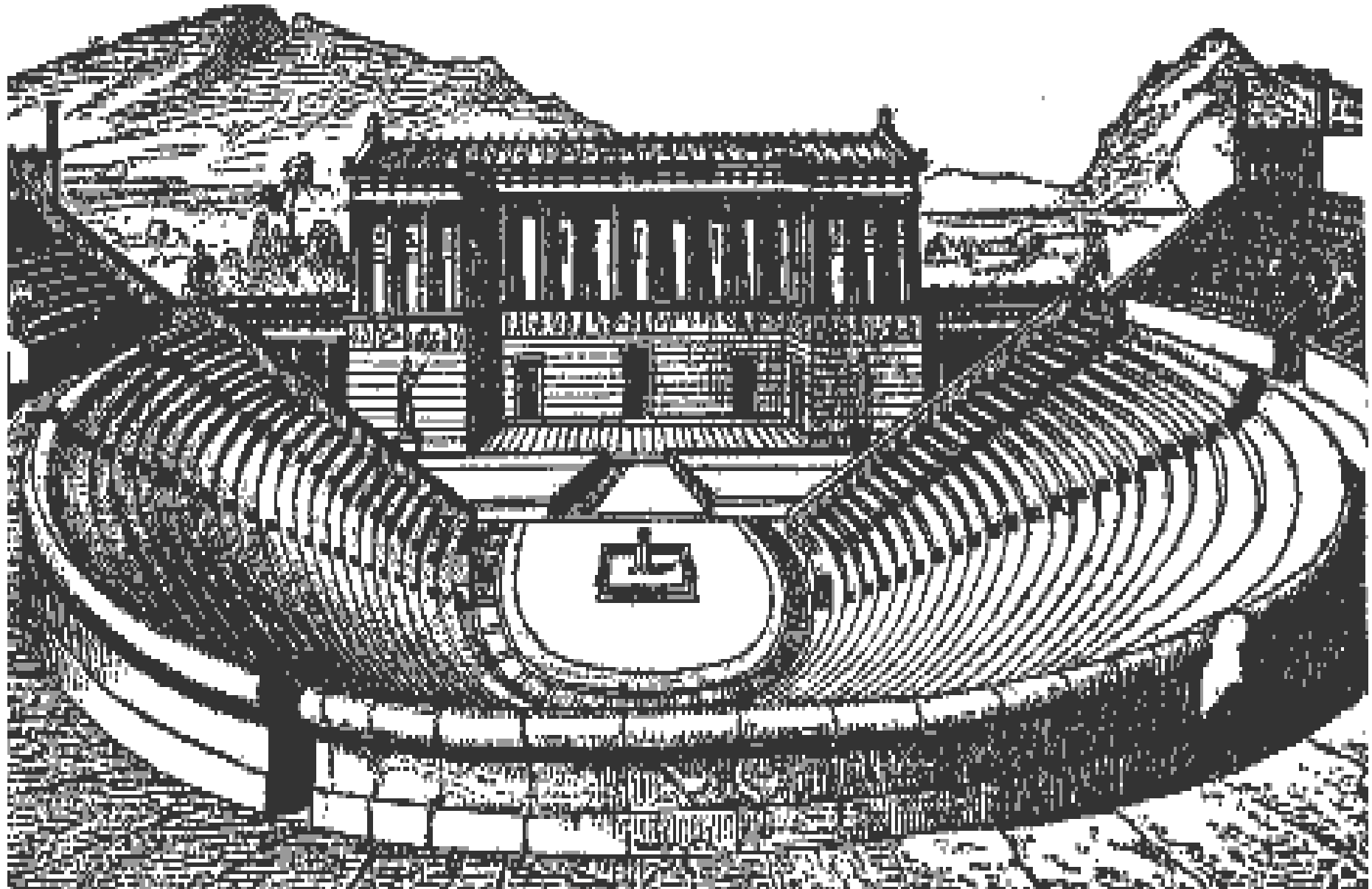
- Στα τέλη του 6^{ου} αι. π.Χ δημιουργείται η **ορχήστρα** 27 μ. Στο κέντρο της υπάρχει ο βωμός του Διονύσου
- Οι θεατές κάθονται στο έδαφος, ενώ ο χορός και οι υποκριτές παίζουν και οι δύο στην ορχήστρα
- Στα μέσα του 5^{ου} αι. π.Χ χτίζεται ξύλινη σκηνή για τους ηθοποιούς
- Το 330 π.Χ το **κοίλον** παίρνει αρχιτεκτονική μορφή, κατασκευάζονται καθίσματα από πωρόλιθο και τα τελευταία είναι λαξευμένα στον τοίχο
- Το κοίλον χωριζόταν από τα διαζώματα σε τρία μέρη. Το τμήμα του κοίλου από τον **περίπατο** (αρχαίος δρόμος που οδηγεί στην Ακρόπολη) και πάνω ονομάζεται **επιθέατρο**
- Οι 13 κερκίδες χωρίζονται από 14 κλίμακες. Οι 10 αντιστοιχούν στις 10 φυλές της Αττικής, ενώ οι 3 κεντρικές στους πρυτάνεις, τους ξένους και τους εφήβους
- 67 μαρμάρινοι θρόνοι, τα **προεδρεία**, στην πρώτη σειρά των εδωλίων προορίζονταν για τους άρχοντες και τους ιερείς
- **Αγωγός** περιτρέχει την ορχήστρα για την απομάκρυνση των νερών έξω από το θέατρο
- Έχει χωρητικότητα **17.000** θεατές

Το αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου

- ✓ Βρίσκεται στον αρχαιολογικό χώρο του Ασκληπιείου
- ✓ Το όνομα Επίδαυρος της δόθηκε από τον τρίτο κατά σειρά άρχοντά της
- ✓ Η αρχιτεκτονική μορφή της σκηνής της προοριζόταν για την παρουσίαση δραμάτων

Αρχιτεκτονική

- Η αρχιτεκτονική του εναρμονίζεται πλήρως με το φυσικό περιβάλλον
- Η **ορχήστρα** είναι απολύτως κυκλική με διάμετρο 19,5 μ. και περιβάλλεται από **αγωγό** για την απομάκρυνση των νερών της βροχής
- Το **κοίλον** είναι άριστα προσαρμοσμένο στη φυσική κοιλότητα της βόρειας πλαγιάς του όρους Κυνόρτιου με κλίση 26 μοιρών, ενώ η χάραξή του είναι ελαφρώς ελλειψοειδής
- Στενές κλίμακες κατατέμνουν τα δύο μέρη σε σφηνοειδείς κερκίδες
- Στα δύο άκρα καταλήγει σε ισχυρούς **αναλημματικούς τοίχους**
- Το σκηνικό οικοδόμημα διαρθρώνεται σε δύο μέρη: μπροστά βρίσκεται το υπερυψωμένο **προσκήνιο** με όψη ιωνικού ρυθμού και προέχοντα άκρα και πίσω ορθώνεται το **διώροφο κτίριο της σκηνής** με μεγάλα ανοίγματα για την είσοδο ζωγραφιστών πινάκων (σκηνικών)
- Η χωρητικότητά του ανέρχεται σε **14.000** θεατές

Ο αριθμός Φ στην ορχήστρα

Η ορχήστρα είναι ένας τέλειος κύκλος και αποτελείται από δύο μέρη που χωρίζονται από περιμετρικό διάδρομο: **34** σειρές καθισμάτων στο κάτω διάζωμα και **21** στο πάνω δίνουν **55** σειρές συνολικά. Το άθροισμα των πρώτων 10 αριθμών ($1+2+3+4+5+6+7+8+9+10$) δίνει **55**. Το άθροισμα των πρώτων 6 ($1+2+3+4+5+6$) δίνει **21**, και το άθροισμα των 4 τελευταίων ($7+8+9+10$) δίνει **34**. Έτσι, παρουσιάζεται ο χρυσός αριθμός Φ , μιας και η αναλογία σειρών των δύο διαζωμάτων **21 / 34** ισούται με **0,618..... = Φ** , αλλά και η αναλογία του κάτω διαζώματος προς το σύνολο των σειρών **34 / 55** ισούται με **0,618..... = Φ** .